

ARCHA

Zpravodaj o výchově a využití volného času dětí a mládeže

foto Michala K. Rocmanová

Představujeme: Benjamín Orlová

V čele ČRDM stojí nadále Aleš Sedláček

Skauti obnovují Starou Vodu

Z výchovy zážitkem se stala věda

Za posledních dvacet let se z výchovy zážitkem stala věda. Zážitek se studuje na vysokých školách. Na toto téma vznikají diplomové a disertační práce, píšou se odborné články do odborných časopisů. Jsou pořádány akreditované vzdělávací kurzy, vzniklo hnutí Go, řada skupin se specializuje na adaptační kurzy a prevenci sociálně patologických jevů... A vše toto je prezentováno kouzelným zaklínadlem – pedagogika zážitku.

Cíle a poslání akce, dramaturgie, scénář, cílené hry a aktivity a následné ohlédnutí a rozbor v závislosti na věku, skupině a cíli akce... Zážitková pedagogika je velmi efektivním nástrojem výchovy pro všechny věkové kategorie i sociální skupiny. Zdá se mi však, že pro vědu a sofistikovanost nám často unikají základní a přirozené věci.

Uvedu jeden z možných příkladů:

Jedním z cílů nejenom adaptačních kursů je vzájemné poznání účastníků a navození atmosféry důvěry a spolupráce. Přejeme si, aby si účastníci pomáhali a měli se ve vzájemné úctě. Tohoto můžeme v rámci akce samozřejmě dosáhnout navozováním umělých situací, ale také využitím základních denních rituálů.

Uklízím si po sobě a mám úctu k práci a snaze druhých.

Pokud rozdělíme mezi účastníky pravidelné služby na úklid jídelny, společných prostor a následně si rozdělí úkoly na úklid objektu po skončení akce, vychováváme je k systémovosti, pravidelnosti a úctě k práci a snaze druhých. Každému přece vadí, když má uklízet nepořádek po někom ji-

ném. Co nechci, aby bylo děláno mně, nebudu dělat jiným. Úklid svého jídelního místa by měl být základním bodem slušného chování a rozdělení služby na úklid jídelny stavebním prvkem týmové spolupráce. Instruktory by svou přirozenou autoritou měli své účastníky k tomuto uvažování koncepčně vést. Vždyť jestliže přijedu na středisko do čistého pokoje, nebudu jej odevzdávat ve stavu podobném chlívku. Ani student ani instruktor nebo učitel by se neměli při odjezdu podepsat pod neuklizené prostředí. Toto téma jsme nedávno probírali s jedním instruktorem adaptačního kursu. První část jeho reakce byla pro nás překvapivá: „Já beru jako standard, že vše uklidí personál. Když se na to ale dívám z druhého pohledu, máte v základním výchovném působení pravdu.“

Využívejme pro pedagogiku zážitku toho, co nám prostředí nabízí – takových příkladů může být celá řada a téma by bylo na seminární práci. Jenom pár aktivit a slov pro inspiraci: Sběrání bylin, nauka o nich a následné zpracování (jitrocelový sirup, pampeliškový med, čaje...), péče o zvířata – králíky, kozy, koně, dojení kozího mléka a výroba sýru, příprava jídla – vaření, pečení, nebo také úklid lesa, organizace kulturní akce...

Vše výše zmíněné může být součástí zajímavé programové legendy, zaleží jen a jen na režisérovi... K výchově zážitkem si potom můžeme přidat ještě jeden pojem – výchova k občanské angažovanosti. A není to pouhá prázdná fráze.

Iva Pudichová, Země – nezemě, o.s.

Zpravodaj ČRDM o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Registrace
Ministerstvem
kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13/A8,
ISSN 1212 – 5016
Podávání novinových zásilek
povoleno Českou poštou, s.p.,
odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259 / 99
ze dne 29. 3. 1999

Redakce:
Jiří Majer – vedoucí redaktor
Adresa redakce:
Česká rada dětí a mládeže,
Senovážné náměstí 977/24,
110 00 Praha 1
tel.: 211 222 870
e-mail: archa@crdm.cz
IČO: 68379439

Sazba a lito
Michala K. Rocmanová,
akad. mal.
Tiskne REFOS, Praha
Fotografie z archivu ČRDM
a jejich členských sdružení.

Toto číslo vyšlo
v květnu 2014.

Foto na titulní straně
Michala K. Rocmanová,
Junák – svaz skautů a skautek ČR

Zpravodaj Archa je nekomerční
tiskovinou, která není určena
k prodeji.

Podrobné informace
ke zpravodaji Archa lze nalézt
na internetové adrese
archa.crdm.cz

Sázení stromků v Bělském lese v Ostravě

Prožitkem k výchově? Myslíme si, že naše ekologická aktivita Sázení stromků spadá pod toto téma. Děti se sázením stromečků učí pečovat o přírodu a také i trochu pracovat...

V sobotu 29. března 2014 naše občanské sdružení S. K. a K. S. Dakota ve spolupráci s Ostravskými městskými lesy a zelení, s.r.o. uspořádaly již pátý ročník Sázení stromků v Bělském lese.

V osm hodin ráno se 25 sazečů sešlo u altánu v „Běláku“, kam dorazil i pan revírník Šlonc. Když jsme byli všichni připraveni, zavedl nás k místu, kde naše práce měla započít. Pan revírník pro nás měl nachytaných 180 vzrostlejších stromků, jež měly být vysazeny v „dubovém háječku“.

Nejprve nám vysvětlil, proč je tato práce důležitá, a následně nám předvedl správnou metodu sázení, díky níž se stromky uchytí a rostou. Po názorné ukázce jsme se rozdělili do osmi skupin a začali jsme „pilně jako včeličky“ sázet stromky, přesně podle pokynů. I pan revírník Šlonc občas přiložil ruku k dílu, ale především kontroloval správnost zvoleného postupu. Jelikož jsme pracovali opravdu rychle a dobře, tak se s námi po malé pauze pan revírník odebral ke studánce u Koliby, kterou S. K. a K. S. Dakota dostala od Ostravských městských lesů do patronátu. Tam jsme provedli první – a zároveň jaksepatří razantní – úklid zmíněného zdroje pitné vody. Každý týden bude jeden náš oddíl chodit studánku čistit a udržívat ji tak, aby byla k užítku všem, kteří ji budou chtít využít.

Sázení stromků i následný úklid studán-

ky nebyla práce lehká, ale my jsme se jí zhostili s radostí a chutí a myslíme si, že jsme odvedli užitečnou práci, která prospěla lesu.

Fotky a informace naleznete na adrese www.dakotaci.cz

Ještě pár slov o nás

Samostatný kmenový a klubový svaz Dakota – S. K. a K. S. Dakota je neziskovkou, která se již 13 let věnuje dětem a mládeži v Moravskoslezském kraji, zejména v Ostravě a přilehlém okolí. O tom, že je naše práce prospěšná a kvalitní, svědčí i to, že jsme získali titul Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy „Organizace uznaná MŠMT pro práci s dětmi a mládeží v letech 2011–2015“.

Během školního roku vedeme kroužky, v nichž se děti všeho věku učí táborovým dovednostem a poznávají přírodu. V období letních prázdnin jezdíme na letní tábory do Hustopečí nad Bečvou a také do Západních Tater na Slovensko. Tábory vždy provází celotáborová hra. Letos už čtvrtým rokem pořádáme Netradiční příměstské tábory v Ostravě, kde děti chodí na výlety, hrají hry a navíc mohou po celý tábor spát v indiánském stanu týpí (nebo chodit na noc domů). Velmi oblíbený je tábor pro

rodiče s dětmi, který máme také v Západních Tatrách.

Máme rovněž celou řadu ekologických aktivit. Nejvýznamnější je v tomto roce už 10. ročník „Soutěže ve sběru víček z PET-lahví“, při které jsme v loňském roce nasbírali a předali k recyklaci 37 tun víček (to je cca 11 840 000 kusů umělohmotných uzávěrů)...! Kromě toho pořádáme soutěž Mozaika, při níž dětské kolektivy skládají z víček obrázky inspirované určeným námětem; v letošním roce je téma Cirkus.

Mezi další námi pořádané akce náleží víkendy pro rodiče s dětmi, branný závod Dakotácký azimut, Likvidace vánočních stromků, jarní a podzimní tábory, akce ke Dnům Země, karneval, country bál a spousta jiných.

Kateřina Grešová

2. podnáčelnice S.K. a K.S. Dakota

Foto S.K. a K.S. Dakota

Učíme zážitkem! Zn. Profesionálně

Prázdninová škola Lipnice je strážcem unikátní metody zážitkového učení a garantem její metodiky. Lektoři a učitelé pracující s mladou generací se mohou díky ní dovzdělávat nebo se přímo zapojit a naučit se metodě přímo v legendární Prázdninovce.

Prázdninová škola Lipnice je organizací, která již čtvrtou dekádu zkoumá, rozvíjí, ale hlavně prakticky testuje a uplatňuje metodu zážitkového učení. Od volnočasových aktivit a „intenzivních rekreačních pobytů“ s pozitivním, disidentsko-spikleneckým nábojem však uplynula spousta vody, a od lipnického lomu a areálu se „Prázdninovka“ dostala k výzvám 21. století.

Mezi ty hlavní výzvy samozřejmě spadá hlavně schopnost přesvědčit pochybující, že zážitková metoda či prostě učení prožitkem je osvědčený způsob, jak pracovat s různorodými skupinami, zejména mladými lidmi nejen ve škole. Zážitková výchova je totiž nejen součástí neformálního vzdělávání, ale také populární pomůckou a nástrojem vyhledávaným na školách.

Nejedná se ovšem o žáky, studenty a školy. Zážitkové učení je nedílnou součástí činnosti většiny sdružení pracujících s dětmi a mládeží. Metoda zážitkového učení vychází z práce s neformální skupinou, z pobytů v přírodě, sází na přejímání vzorů a skupinovou dynamiku, se kterou umí tvárně zacházet. S jejími principy tedy pracuje většina z nás.

Jak začít se zážitkovým učením?

Zážitkové učení je reakcí na tradiční, frontální formu výuky, která už je překonána. Biflování, letopočty, data, fakta – to vše se stává nezbytnou součástí vzrušujícího procesu učení, který je na hony vzdálen „frontální“ výuce, na kterou byli zvyklí naši rodiče a prarodiče. Zážitkové učení je

dobrodružstvím, které staví na rozvíjení kompetencí těch, kteří se mají něčemu naučit.

Hon za kompetencemi se vedle důrazu na celoživotní rozvoj stalo mantrou, téměř posedlostí vzdělávání 21. století. A je to právě zážitkové učení a jeho vyzkoušená praxe, které nabízejí nezměrný potenciál využití. Prakticky se o tom mohly přesvědčit desítky účastníků autorských kurzů, které Prázdninovka každoročně vybírá, pořádá a metodicky zastřešuje. A kdokoli se o tom může přesvědčit, pokud se přihlásí na Otevřené metodické kurzy, nahlédne do učebnic a materiálů nebo prostuduje metodický portál nazvaný Inspiromat (www.psl.cz/inspiromat).

„Nejde o znalosti, které děcka získají ve škole, ale o to, jakým způsobem komunikují, jakým způsobem jsem schopen řešit problémy, jak funguji v sociálních

vztazích, jak mě zajímají věci okolo, jak dokážu zasahovat do věcí okolo mě,“ říká autorka projektu Klíčový rok Renáta Trčková. Podstatou a principem metody je totiž fáze reflexe, moment nezaujatého nazírání a vyhodnocení, který následuje po nějakém intenzivním zážitku. Ten teprve může pomoci usadit zkušenost a proměnit ji ve znalost, kompetenci. Teprve pokud pochopím, co jsem prožil, mohu říci, že něco umím, že jsem se něco díky zážitku naučil.

Zodpovědnost za práci s mladými

Role pedagoga, lektora nebo vedoucího skupiny volnočasových aktivit se v posledních dvou dekáдах stala naprosto klíčovou. V době pokročilých technologických možností, nepřeborné nabídky učebnic, výukových materiálů a podnětů už není v případě výchovy mladých lidí potřeba být „pouhým“ vykladačem. Je nezbytné mládež zaujmout, strhnout, přesvědčivě mladým lidem vysvětlit, k čemu jim získané dovednosti a znalosti budou. A právě to je velkou devízou zážitkového učení, jehož rozvíjení se Prázdninová škola Lipnice už tři desítky let věnuje.

„Lektoři, instruktoři i učitelé si často málo uvědomují, jak silně působí na mladou generaci a jakou odpovědnost mají za výsledky svého působení na ni. V Prázdninovce se snažíme toto vědomí instruktorům i adeptům vštěpovat a také dbát na to, aby práce za použití zážitkové metody byla systematická, měla řízenou dramaturgii a jasné cíle. A toho lze dosáhnout efektivně právě

díky znalosti práce se zážitkovým učním a zkušenostmi," říká Lukáš Šilc, výkonný ředitel PŠL.

Zážitková metoda a její výsledky

Prázdninovka se o tyto dlouhodobé a cenné zkušenosti dělí v publikacích, jako jsou Gymnasion, Zlatý fond her nebo Prázdniny se šlehačkou, ale také v metodických materiálech dostupných zdarma na webu. Důležitou pozici v cílech PŠL má ale zejména vzdělávání pracovníků s mládeží v podobě Otevřených metodických kurzů. „Pokud by tyto kurzy nebyly dostačujícím vzhledem do zážitkového učení, nejlepší variantou je stát se členem PŠL a projít takzvaným interním vzděláváním na instruktorských kurzech a návazných metodických akcích," dodává Šilc.

Důkazem úspěchu práce instruktorů PŠL jsou patrné v projektu Klíčový rok a kurzů Klíčení, které PŠL realizovala v minulých letech. Cíle kurzů nezůstaly pouze u toho, že se žáci naučili samostatnosti, schopnosti spolupráce, sebehodnocení nebo kritickému myšlení. Kurzy Klíčení sázely na projektovou výuku.

Výsledkem této práce jsou desítky projektů, které skutečně ovlivní společnost kolem nich a podmínky veřejného působení – jedna skupina vyčistí potok, druhá zvelebí zchátralou autobusovou zastávku, třetí vytvoří program pro zabavení seniorů v domově důchodců a čtvrtá rozšíření zdravého stravování na jejich škole. A je to právě díky kompetencím, které se v projektové výuce naučí.

Zážitky ve školách?

Kurzy Klíčení se odehrávaly převážně mimo školní budovy, v přírodě, v rekreačních zařízeních. Forma intenzivního pětidenního zážitkového kurzu byla přínosná pro žáky i učitele, ale teprve po návratu do běžné vyučovací reality, zpět ve škole, se ukáže, nakolik jsou ony osvojené kompetence udržitelné. A zpětná vazba ze škol dokazuje, že vytrvalost znalostí a dovedností, od ryze praktických až po sociální a osobnostní, se uchovávají ve velké míře.

Všichni zájemci se mohou i po skončení projektu bez obav obrátit na pracovníky Prázdninovky a vyžádat si sadu materiálů, učebnic a publikací, které jim pomohou v nesnadném začátku a počátečním tápání.

„Přestože je rozvoj zážitkové metody, který máme akreditován u Ministerstva

školství, mládeže a tělovýchovy, stále ve vývinu, díky Otevřeným metodickým kurzům (OMK) jsme schopni adekvátně vzdělávat učitele, volnočasové lektory a instruktory a stát si za výsledkem. Navíc naše experimentální laboratoř v podobě autorských kurzů umožňuje, aby metoda nezastarala, neupadla v zapomnění v dynamicky se rozvíjející oblasti neformálního vzdělávání," dodává výkonný ředitel Prázdninové školy Lipnice Lukáš Šilc.

Budoucnost zážitkového učení

Jak je možné, že se za skoro čtyřicet let podařilo vytrvale rozvíjet metodu zážitkového učení, zajistit nehasnoucí zájem o kurzy, samotnou zážitkovou pedagogiku a unikátní přístup? Teorie a praxe zážitkové metody a učení jsou děděny a tradovány na samotných kurzech autorských, metodických i na zakázku. Časopis pro zážitkovou pedagogiku Gymnasion, Zlaté fondy her nebo metodické publikace umožňují mít neustále při ruce breviář her, informací a poznatků.

„Tím nejdůležitějším faktorem kontinuity a utužování pospolitosti jsou však lidé – Prázdninovka je založena na kolegiálnosti, kolektivním rozvoji, solidaritě a pomoci. Sbor více než stovky instruktorů a členů klubu přátel jsou zárukou, že tato tradiční organizace nezmizí ze scény a bude součástí rozvoje zážitkového učení i neformálního vzdělávání v budoucnosti. Důkazem prestiže a kvality práce našich lidí je i více než dvacetileté členství ve společenství organizace Outward Bound," říká Pavel Bednařík, tiskový mluvčí a PR Prázdninové školy Lipnice.

Malý slovníček pojmů

Zážitkové učení – jde o učení vycházející z vlastního jednání, hledání netradičních řešení a společné překonávání úkolů a výzev. Přednostmi zážitkového vzdělávání jsou rozvíjení tvůrčích po-

stupů, aktivní zapojení účastníků, lepší vytváření neformálních vztahů, pohyb v novém (často neznámém) prostředí a především intenzivní učení z prožitků namísto pouhého shromažďování informací. „Probíraná látka“ je účastníkům takových kurzů dávkována po částech, přesto však v každém okamžiku v absolutním kontextu. Účastníci si sami ze zážitku vybírají pro ně důležité zkušenosti.

Klíčový rok je určen všem českým základním školám. Jeho jednotlivé výukové programy podporují jak pedagogy, tak žáky. Celkem bylo do projektu zapojeno více než 1 600 žáků a 400 pedagogů. Dnes jsou kurzy nabízeny všem školám a učitelům na základě vyzkoušené metodiky a postupů.

V projektu byly realizovány:

- zážitkové kurzy pro žáky
- interaktivní portál se žákovskými týmovými projekty
- výukový program Projektové vyučování na školách
- vzdělávací kurzy pro pedagogy
- metodické materiály pro pedagogy

Klíčení – Prázdninová škola Lipnice, metodické centrum zážitkové pedagogiky, přichází s inovací v oblasti zážitkových kurzů pro žáky – stejně jako u adaptačních kurzů v minulosti jsou nyní široce využívané školami v celé republice. V sérii kurzů Klíčení rozvíjíme jak klíčové kompetence mladých lidí, tak i jejich aktivní občanství. Kurzy jsou určeny 7. – 9. třídám ZŠ a odpovídajícím ročníkům víceletých gymnázií.

Outward Bound, jehož je PŠL součástí od roku 1991, je celosvětovou organizací věnující se outdoorovým tréninkům a osobnostnímu rozvoji. Byla to původně škola přežití pro vojáky britského námořnictva. Na jejím základě se etablovalo hnutí pracující s lidmi za pomoci hraní her a pobytu v přírodě. Po válce se tato organizace věnovala zejména učňovské mládeži, dnes tato organizace sídlí ve Spojených státech a zaměřuje se na práci s učiteli a školní mládeží. Termín „Outward Bound“ charakterizuje v námořní angličtině loď opouštějící jistotu přístavů a vydávající se na moře s mnoha riziky. Metaforicky se tak vyjadřuje základní princip školy, jejíž hlavní motto zní: Člověk může dokázat mnohem víc, než si myslí.

Pavel Bednařík, PŠ Lipnice

Více informací o kurzech a materiály ke stažení naleznete na www.psl.cz.

Skauti obnovují Starou Vodu již 20 let

Je to už slušně dlouhý čas naší práce na obnově historického poutního místa. Za tu dobu se nám podařilo obnovit kapli Královské studánky, vyčistit hřbitov a trosky kláštera.

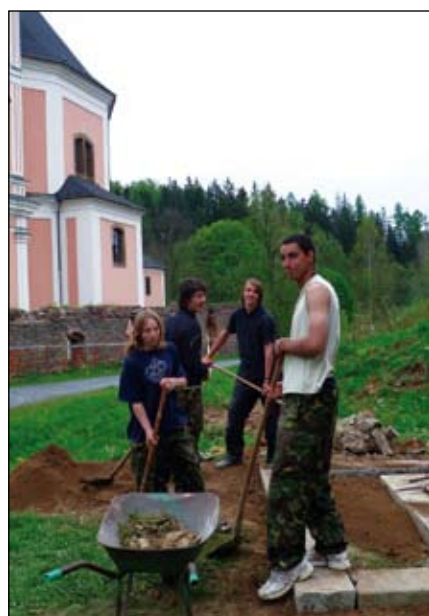
Znovu jsme napustili zdevastovaný rybník za kostelem, postavili zničený pomník padlých v první světové válce a zavěsili do kostela kopii oltářního obrazu z roku 1700. Vysadili jsme několik desítek stromů do symbolické aleje česko-německého porozumění ke kostelu a Královské studánce. Kromě českých skautů s námi pracovali také skauti z Polska, Kanady, Německa, USA, Holandska, Francie a Slovenska. Za celou dobu od roku 1994 jsme zde odpracovali na 14 000 hodin, věk účastníků pracovních víkendů byl v rozsahu deset až 80 let.

V loňském roce jsme vysekávali náletové

kroviny v okolí rybníka a kláštera, seklí jsme trávu v areálu a opětovně upravili hřbitov a okolí studánky. V květnu nás pracovalo 72 a přijelo i 12 skautů z Kanady a harceři z Polska. Před poutí v červenci jsme vyjeli do Staré Vody dvakrát na jednodenní pracovní akci, a to na opravu můstku ke klášteru a úpravu trosek kláštera. V říjnovém termínu se sešlo celkem 51 pracantů a věnovali jsme se zajištění torza klášterní zdi vedle kostela. Upravili jsme i chodník ke klášterní studni a průčelí trosek kláštera. Pomáhalo nám i pět dobrovolníků přímo z Libavé.

Mimo pracovní termíny jsme také vystavovali materiály z historie Staré Vody a okolí při turistické akci Bílý kámen v dubnu a srpnu, rovněž i při celostátním setkání příslušníků PTP v červnu. Největší akcí ve Staré Vodě byla pouť ke sv. Anně v červenci, na kterou přijelo na 2000 poutníků a kde jsme pomáhali při jejím zajištění.

Další náš pracovní víkend je od 23. do 25. května 2014 a přijedou opět Kanadáni, Poláci a rodáci z Německa. V sobotu 24. 5. večer od 18.30 hodin chceme uspořádat v kostele koncert a tradiční světelný průvod ke Královské studánce. K výročí 20 let naší práce jsme vydali turistickou známku a připravujeme novou pohlednici. Chceme zabudovat informační tabuli k historii klášterní školy, ve které studoval například Jan Evangelista Purkyně, strýc Leoše Janáčka a další významné osoby.

Do Staré Vody je volný průjezd po trase Domašov – Město Libavá – Stará Voda nebo se směru od Moravského Berouna a Budišova nad Budišovkou.

Jan Pečinka

Junák – svaz skautů a skautek ČR

Jezděte s chutí, ale opatrně a zodpovědně

Překonat dnes dlouhé vzdálenosti za relativně krátký čas je jednoduché. Autem. Téměř každý ho má. Je to efektivní, moderní, praktické.

Překonat dnes dlouhé vzdálenosti za relativně krátký čas je jednoduché. Autem. Téměř každý ho má. Je to efektivní, moderní, praktické. S ním můžete objevovat vzdálené kouty, kam byste se nikdy nedostali, můžete vzít partu přátel a společně vyrazit za hranice všedních dní, můžete mnohé nové. Za hranice... a dál. Možná si „odtamtud“ i něco přivezete – recepty, suvenýr, neobyčejné vzpomínky... Vždy ale musíte vědět, jak s tím čtyřkolovým kočárem zacházet. Měli byste vědět, kdy přidat plyn, jak „zavekslovat“ s řadící pákou, s čím, kdy a kam řádně pootočit a kde se spínají stěrače, když náhle začne pršet. Je potřeba znát vše tak, abyste v pravý čas dokázali přidat výkon a vystřelit křižovatkou vpřed – a také jak zastavit. Zkrátka musíte umět řídit, jinak je neradno na silnici vůbec vvrážet.

Zážitková pedagogika je jako auto.

Je velmi moderní (tedy dnes hlavně zážitková pedagogika jako pojem) – každé progresivní mládežnické sdružení se k proudu zážitkové pedagogiky hrdě hlásí a s utěšeným vrněním vysokoobsohovalového motoru projíždí náves volnočasové veřejnosti, aby každý věděl, čím se

i u nich jezdí. Zážitkově-prožitkový motor bublá pod naleštěnou kapotou mnoha skupin a oddílů a na dálnici trendů tedy jezdí v levém, rychlejším pruhu. Zážitková pedagogika je prostě „in“, ale i účinná a praktická – když správně sešlápnete pedál nasazení, zařadíte rychlosti ve správném sledu a dokážete i spojku mezi komfortním a smělym popouštět dostatečně pozvolně, tak to opravdu jede. A skvěle! Tam, kde jste chtěli být, jste s pasažéry dřív a vidíte společně i mnohé jiné, nové. A na vlastní kůži! V dobré partě také cesta příjemně ubíhá, vše funguje, jak má, a pokud vám technik vše správně vyladil, navigátor naplánoval a řidič neklamal ve svém umění, programová kola nadšeně zdolávají kilometry úspěšných akcí a zážitků. Ale běda, když něco není tak, jak má. Pokud se navigátor nestará o cestu, neví kam a ani vlastně proč jedete, je marné všechno hi-tech vybavení vozu. Pokud řidič neumí brzdit a včas i zastavit, je neštěstí jen pouhou otázkou času. A teď si vezměte, že jako vedoucí či lektori neřídíte auto, ale plný autobus dětí. Není třeba rozvíjet metaforu dále, jistě jste pochopili, co básník chtěl říci. Bez nároku na přesvědčování o vlastních pravdách a zkušenostech bych tak pouze

rád předložil tento přírůbek k zamyšlení. K vlastní úvaze, jak moc, jezdíte-li (když je to dnes tak běžné a „in“), umíte vlastně se svým týmem vůz řídit... zamyšlení, jaké máte pasažéry, co chtějí, potřebují a zda stejně, jako dovedete rozbírat motor nadšení, umíte i včas a bezpečně brzdit. Zda víte, koho na cestu berete, proč a kam s ním jedete a co vlastně dělat, když se někomu z pasažérů udělá na cestě špatně.

Že „zážitek nemusí být příjemný, hlavně, když je silný“ zapomeňte, je to stejná hloupost, jako „co bolí, to sílí“ – zkuste si skřípnout prst do šuplíku.

Zde, když jezdíte rychlejším vozem, je zásadní cíl a vhodné prostředky právě pro ty, které chcete zážitkem formovat, obhacovat a rozvíjet.

Zážitková pedagogika je jako auto. Jezdět, užít, nabít mnoho nového. Ale jezďte opatrně. S čestným vědomím, že všichni pasažéři budou mít po návratu domů mnoho oněch „zážitků“, ale zároveň klid v duši, radost z bytí pospolu a úsměv na líci.

Matěj Chour

TOM Veverk, Brandýs nad Labem

Výchovu zážitkem hledejme v těch nejobyčejnějších věcech

„Ještě jednou opakuji, že hned po snídani odjíždíme a dalším jídlem bude brzká večeře, všichni si proto udělejte velkou svačinu – to je: čtyři krajíce chleba, dva rohlíky, tatranka, jablko, okurka, pití ... Poslouchejte mne všichni, každý si udělá velkou svačinku na cestu.“

Dvě třetiny účastníků mají kolem druhé hodiny hlad, protože si svůj půlkrajíček už snědly, a všichni instruktoři o své svačinky tím pádem přicházejí. O to více je s podivem, že i když druhý den ráno zazněl úplně stejný pokyn, necelá polovina opět pořádnou svačinu neměla. Napodruhé už byli instruktoři nesmlouvaví. Výsledek? Kdo přišel v následujících dnech pozdě na snídani, měl problém. ...A už nikdy si tato část našich účastníků nezapomene udělat svačinu v případě, že se předpokládá delší program bez servírovaného jídla.

Zážitková pedagogika má kořeny na začátku 20. století a nejvýraznějším propagátorem tohoto směru u nás byla Prázdninová škola Lipnice. Z patnáctiletého instruktorského působení právě v PŠL jsme si metody zážitkové pedagogiky přenesli a snažíme se je výrazně používat v našem sdružení Země Nezemě, které je prioritně zaměřené na děti, mládež a rodiny.

Na táborech, v jejich sestavených programech, používáme v maximální míře hru jako prostředek k dosažení cíle celého týdne. K intenzivnímu zážitku, prožitku a výchově. Ať už se jedná o hry sportovní, komunikativní, psychologické, happeningy či pořady málo strukturované. Každý z programů má mít svůj smysl a cíl, ve scénářích je vše skládáno smysluplně tak, aby vý-

sledný prožitek z pestré mozaiky programu, ať už víkendového nebo týdenního, měl správný dopad na tu kterou věkovou či sociální skupinu.

Motola

Odpoledne jsme hráli kouzelnickou Motolu. To prakticky znamená, že bylo 15 různých aktivit, které jsme plnili po našich kolejkách, ve kterých je 12 studentů. Na celou Motolu jsme měli jednu hodinu. Aktivita byly těžké, například udělat lehánky okolo celého statku. Nebo lehčí bylo trefit se pětkrát do famfrpálové obruče. Nakonec to celé vyhrál Havraspár.

Klára Kotábová

Péče o kouzelné tvory

Před večeří jsme se šli projet na kouzelných koních. Je to odměna za starost o kouzelné tvory, kterou má na starosti

každé ráno jiná slupina. Nejprve jsme došli pro potřebné vybavení a poté jsme je osedlali. Učili jsme se, jak se ke koním chovat a čistit je. Vydali jsme se po polní cestě do lesa a vrátili jsme se cestou kolem rybníků. Projížďka se nám moc líbila.

Kačka Walderová a Šíma Krámský

Právě jste dočetli autentické úryvky z Denního věstce, každodenních kouzelnických novin doručovaných z bradavické školy do příbytků mudlů, tedy rodičů. Studenti je vždy večer vytvářejí sami a svým podpisem si „nesou kůži na trh“. Rodiče jsou za zprávy vděční a hledají pod příspěvkem jméno svého dítěte. Děti se učí popisovat, co právě prožili, a samy tvoří noviny, které jsou obratem distribuovány.

Se všemi vždy program předchozího dne probíráme způsobem vhodným té které věkové kategorii. Čím jsou účastníci starší, tím více se jich ptáme na

pocity z vlastního chování, působení celé skupiny, ze vzájemné spolupráce. Nejednou jsou právě u těch nejstarších pravidla aktivit nastavena tak, aby se už vše nedalo jen „hrát“. V těchto okamžicích člověk může zjistit to nehlubší o sobě i o svém okolí. Aby z těchto momentů byl ten správný výstup, je potřeba znát zpětnou vazbu od svého okolí i nezávislý pohled šůry, od vedoucích pořadu.

Děti jsou na našich táborech zvyklé na legendou vedený, ale intenzivní zážitkový program. Nebojíme se zařadit do scénáře osm až deset různých pořadů denně. Na druhou stranu jsou velmi vhodné programy trvající několik hodin, tzv. málo strukturované. Jsou vhodné pro teenagery, aby v průběhu několika hodin splnili zadání popsané jen v základních rysech. Zbývajících struktura je právě na nich a někdy na možných konzultacích s instruktory. Ti přípravu a vyvrcholení programu stínově vedou, ale všechny hlavní role mají účastníci. Úspěch programu je pak zásluhou jeho hlavních protagonistů, účastníků samotných.

Přihlášky na tábory mají po roce často stejná jména, na tábory se nám děti vrací a u nás tak zvaní „objížděči“ pak vychovávají instruktorské týmy k ostražitosti. Pro opakované návštěvníky chceme vždy vymyslet zcela nový scénář tak, aby se pokud možno opakovalo minimum aktivit. Což znamená připravit na každý týden například 35 až 40 do legendy zapadajících zážitkových aktivit.

Děti různého věku, zvláště ti starší „objížděči“ už vědí, že od nás mohou očekávat téměř cokoli. Po večeri jsme pro jednu skupinu připravili například tzv. Abecedu. Jeden z instruktorů od-

říkával potichu abecedu a vybraný účastník jej v libovolnou chvíli zastavil. Na vyřčené písmeno si každý donesl během 40 vteřin jednu věc. Tohle se opakovalo desetkrát. Hlavní písmena byla samozřejmě připravena předem (B – batoh, S – spacák, K – karimatka, M – mikina, S – svetr, F – flaška, L – láhev a podobně). Že si ale děti nosily karty, matraci z postele, medvídku, sandály a různé další drobnosti, to byla očekávaná skrytá tečka. Poté bylo oznámeno, že každý má před sebou základ putování s noclehem, vše si musí vzít s sebou a navíc si mohou přibalit pouze tři věci.

Právě tento večer byl pro mnohé silným vnitřním prožitkem, týkajícím se vlastního rozhodnutí. Velkým zkušenostním impulsem vedoucím k výchovným cílům. Kdybych se já nechal strhnout skupinou a přinesl si matraci, blok, fixy, karty, sandál (jeden), lepidlo a Mentos, pak bych si navždy zapamatoval, že mít tři možnosti na nápravu je sakra málo. Sice mám nakonec batoh na všechny věci, karimatku a spacák, ale proč mám s sebou několik kilometrů vláčet zpropadenou matraci z postele...?

Velkým pozitivem pro nás je, že k nám se jezdí bez mobilů, počítačů a všech

dalších vymožeností elektronického světa. Když už někdo s mobilem přijede, máme mobilní schránku na mobilní telefony... Rodiče dlouho dopředu ví, že se nám mohou v danou dobu ozvat a my jim o dětech vše rádi sdělíme (tedy když jich během hodiny nevolá 25). V této souvislosti pro nás byla asi největším vyznamenáním chvíle, kdy si středoškoláci ve věku 15–19 let sami vybírali finálové téma miniškoly argumentace, která je všechny provázela celým týdnem. To téma z jejich pera pak znělo: „Je výhodný, nebo nevýhodný týden v nečekaném prostředí s novými lidmi bez mobilního telefonu?“ Tím vyznamenáním byla chvíle, kdy nikdo nechtěl obhajovat přítomnost mobilu. I bez elektroniky to občas lze, že...?

Asi desetiletý chlapec přišel na stanoviště etapové hry, aby splnil další drobný úkol. Vylosoval si zadání „řekni nám něco veselého nebo vtip“. Odpověď by asi odzbrojila každého: „Já vtipy neznám, já na to mám aplikaci.“

Učme děti a mládež umění improvizace a reakce na nečekané situace. Ve všem jim mobil, byť sebelepší, nemůže pomoci.

Marcel Pudich,
Země – nezemě, o.s.

V roce 2008 založili manželé Pudichovi sdružení Země – nezemě a od roku 2010 jsou majitelé a provozovatelé outdoorového střediska – statek Výstice. Oba jsou držiteli stříbrných listů instruktorů Prázdninové školy Lipnice a mj. pracovali také jako instruktoři České cesty OB. Říkají: Vždy, když tvoříme programovou skladbu, máme někde hluboko uvnitř uloženu myšlenku: „Kdyby si alespoň polovina účastníků třikrát v různých životních situacích uvědomila – jo, něco velmi podobného jsem už jednou zažil, bylo by to pro nás vyznamenání. A když si navíc vzpomenou, že to bylo u nás, je to významný bonus navíc.“

Tam, kde končí pohodlí

Pověz mi a zapomenu; ukaž mi a já si vzpomenu; ale nech mne se zúčastnit a já pochopím.
Konfucius

„...zažila jsem tam toho nepopsatelně moc. Včetně pocitu sounáležitosti a dokonalého štěstí,“ vyprávěla jsem kamarádovi na procházce Prahou. „A po kurzu jsem vystoupila z vlaku zpět do světa plného hluku, světla, lidí na Hlavním nádraží a říkala si, že je potřeba začít dělat něco v běžném životě trochu jinak.“ „To jsem přesně zažil po návratu z intenzivního měsíčního toulání Kanadou,“ pousmál se. Cest, jak získat inspiraci, nadhled a energii k důležitým rozhodnutím a potřebným změnám, jak poznat lépe sám sebe a jak pochopit mnohé, co v denní rutině zůstává skryto, je několik. Zážitková pedagogika je rozhodně jednou z nich.

Od námořníků do vašeho nitra

Když ve válečných 40. letech 20. století zakládal Kurt Hahn školu přežití pro vojáky britského námořnictva, asi netušil, jakou lavinu tímto krokem spustí. Tato praktická výcviková střediska se začala šířit po celém světě a stala se Mekkou zážitkového vzdělávání. Je to cesta, která je do velké míry protikladem běžného učení. Na základních, středních odborných i vysokých školách je třeba porozumět teorii a pak se, již poučení, pustit do praxe. Hezky řízeně, dle sylabů, všichni stejnou cestou a tempem, a hlavně nezapomenout očíslovat praktické úspěchy či neúspěchy. Výška čísla je pak přímo úměrná hodinám, které je opětovně potřeba strávit nad teorií. Zážitková pedagogika na to jde opačně. Méně vědecky, o to více přirozeně každému člověku. V jejích kurzech se vytváří živná půda pro prožitky. V rámci dobře promyšlené dramaturgie kur-

zu nabízí hry a aktivity a pouští lidi do akce. Pracuje s emocemi, týmovou souhrou, nestandardními podmínkami, psychickými a fyzickými výzvami, Sofiinými volbami, riskováním a pohodlím, sebereflexí, hodnotami a mnoha dalšími tématy.

Puzzle jménem kurz

Nejčastějším a nejucelenějším způsobem, jak se lidé touto cestou mohou učit, hledat odpovědi na své otázky a inspirovat se, jsou zážitkové kurzy. Jejich délka bývá různá, obvykle od jednoho dne až po intenzivní desetidenní akce. Čím delší, tím se účastníci více otevírají, nechávají se pohltit spádem hodin a dnů, noří se do hloubi a zažívají věci, na něž není v každodenním koloběhu čas.

Kurz není pouze nahodilým shlukem zajímavých aktivit, ale je vždy výsledkem několikaměsíční práce organizačního týmu, promyšlení cílů a témat, struktury, dynamiky, vytváření a ladění her a jejich testování. Jedinečná dramaturgie každého kurzu míří do hloubky v oblasti cílů, které zastřešuje. Účastníci se mnohokrát ocitnou v mezních situacích. Záludní organizátoři je často vyvádí ze zóny komfortu. Teprve tam, kde končí pohodlí, začíná prostor pro uvědomění, poznání.

S účastníky není vždy zacházeno zrovna v rukavičkách. Často okouší hranice psychické, kdy jsou vystaveni náročným rozhodnutím, prioritizaci, překonání sama sebe. Může to být skok z výšky do neznáma nebo třeba nutnost jednat při vypuknutí improvizované občanské války na Balkáně a následné okamžité evakuaci. Kdy nikdo neví, kolik hodin či

dní to bude trvat. Netuší, co přijde další minutu.

Účastníci kurzů si sahají i na své hranice fyzické. Často zjišťují, kolik energie se v nich ještě skrývá, když už dávno mysleli, že nemůžou. Hladoví, nevyspalí běhají po lese a přenášejí kameny z místa A do místa B. Nazývají se horolezci a vynáší materiál do výškového tábora. Nehrají si, tím okamžikem jsou skutečně soudržnou skupinou kdesi v nepálských horách s touhou úspěšně zdolat vysněný vrchol. I když sbírají poslední zbytky sil.

Učení s malou příměsí „mučení“

Pro to, aby si účastníci z aktivit na kurzu odnesli co nejvíce, probíhá po těch významnějších z nich jejich zhodnocení. V rámci moderované diskuse mají možnost otevřít témata, která pro ně byla silná, zpracovat je a zároveň v rámci sdílení svých postřehů nabízet řadu důležitých myšlenek, které mohou mít přesah i do „mimokurzovní“ reality. Jak funguje proces učení v oblasti zážitkové pedagogiky, blíže popsal na začátku 80. let David Kolb pomocí jednoduchého cyklu:

1. Na samém počátku stojí zážitky, které účastníci získají během her, putování krajinou, soutěží, řešení zapeklitých úkolů, během spolupráce s ostatními a jiných pestrých aktivit.
2. Na základě intenzivního zážitku se účastníci pod vedením organizátora zamýšlí nad tím, co právě prožili, jak celá aktivita probíhala, jaké v ní vnímali klíčové momenty, nad tím, co jim fungovalo a co naopak mohli udělat jinak.
3. Teprve ve chvíli, kdy jsou pojmenová-

ny klíčové momenty, funkční a nefunkční principy, si účastníci sami vytvářejí „teorii“. Společně ve skupině diskutují nad otázkami typu: Jak řečené můžu využít v praxi / v příští aktivitě? Stává se mi to někdy v životě, vidím tam nějakou paralelu? Co užitečného jsem si na tom uvědomil? Co si z toho odnáším?

4. Po tomto „teoretickém“ zářmování opět přichází zelený strom praxe. Ta může být v podobě další aktivity, případně paralely v běžném životě. Tyto inspirace a postřehy jsou o to cennější, že si je účastníci uvědomili sami na základě vlastní zkušenosti.

I když tyto zážitky nejsou vždy příjemné, často jsou velmi intenzivní a nezapomenutelné. Dávají vám příležitost zažít s podobně laděnými lidmi to, co běžná realita nenabízí. Ponořit se do zákoutí své duše, která jste po dlouhé měsíce či roky opomíjeli. Stát se zno-

vu dítětem a pocítit touhu po poznání a chuť objevovat vnitřní i vnější svět. Tým organizátorů zároveň ručí za to, že toto objevování bude bezpečné a že si účastníci budou moci zpracovat příjemné i nepříjemné zážitky do podoby cenné zkušenosti.

Pojďte s námi

Jedna z organizací, která se zabývá osobnostním rozvojem a realizací zážitkových kurzů, je Velký vůz. Sdružuje kolem dvou desítek instruktorů a více než dvou set členů a ve své historii má mnoho desítek kurzů.

Na své si přijde každý. Ve svém repertoáru má velké letní „zážitkovky“ zaměřené na řadu témat, jako jsou například výzvy, sebevědomí, hranice, i velké zimní kurzy na sněžnicích či běžkách. Šifrovačky pro milovníky logických úko-

lů a pohledů „out of the box“. Kočovní divadlo, taneční večery, tvořivé a artefaktické kurzy pro lidi, kteří mají blízko k umění a kreativitě. Outdoorové závody a lezecké akce pro akční milovníky pohybu a přírody. Řadu společenských či atmosférických akcí předvánočního, silvestrovského či velikonočního ladění. Ekonomické víkendovky pro ty, co chtějí více porozumět souvislostem finančního světa, ve kterém žijí. A to zdaleka není vše.

Oblastí, které je možnost prozkoumávat, je mnoho. Příležitost je otevřená skutečně pro každého. Pokud máte pocit, že by to mohl být váš šálek kávy, budeme rádi, když si vyberete z pestré palety zážitků ten, který chcete ochutnat právě vy.

Lucie Popelková

Netradiční tip na výlet: Ekocentrum Horka aneb Pasták bez mříží

V Česku existují i jiné „ústavy“ než Králíky, které se kvůli napadení vychovatelů před nedávnem staly hlavním tématem zpravodajství. Například DDŠ Býchory (nedaleko Kolína), kde se starají o podobné děti jako v Králíkách. Rozdíl je v důrazu na prevenci, resp. represí.

A jak to dělají v Býchorech? Ekocentrum Horka vybudovali a provozují právě kluci a holky z DDŠ Býchory. Nikdo je přitom nemusí hlídat, aby neutekli nebo nezaútočili na vychovatele, naopak se sami podílejí na organizaci programů pro mladší děti.

Posezení v indiánském tee-pee, mletí mouky a pečení placek v chlebové peci, střelba z luku, jízda na koni nebo prohlídka zvířecí farmy s kozami, ovci i oslíkem Matějem – to vše čeká

na návštěvníky Ekoncentra Horka, které provozuje sdružení Barry a spol. ve spolupráci s dětmi z Dětského domova Býchory. Ekocentrum, které se nachází mezi obcemi Ovčáry a Býchory a dá se do něj dopravit také Kolínskou řepařskou drážkou, je určeno především pro děti z mateřských a prvního stupně základních škol.

Na Horce si děti v praxi vyzkouší to, co znají jen z učebnic a z televize, například rýžování zlata, astronomii a určování světových stran, výrobu ozdob z korálků nebo práci v řemeslné dílně. Děti postupně procházejí jednotlivá stanoviště a na nich plní praktické úkoly. Program pro školky a školy trvá zhruba 2 až 3 hodiny a je uzpůsoben věku dětí.

Ekocentrum Horka vybudovali se svými pedagogy chlapci a děvčata z Dětské-

ho domova Býchory v rámci projektu Kámen mudrců. „Promyšlená pracovní činnost dětí, tedy taková, kdy kluci a holky vidí užitek svého úsilí, je pro nás jedním ze základních výchovných prostředků. Děti na Horce pracovaly s velkým nadšením, teď k ní mají doslova srdcový vztah a podílejí se také na provozu a údržbě,“ řekl ředitel domova Aleš Bureš.

Ekocentrum Horka je pro školy a školky v provozu každý pracovní den mimo pondělí.

Objednávky přijímá Darja Švejdomá ne telefonu 777 761 373 nebo e-mailem darja.svejdoma@domov-bychory.org.

Vladislav Sobol
mediální zástupce DDŠ Býchory

Benjamín Orlová

Spolek, který vám chceme tentokrát představit, se původně jmenoval „Křesťanské sdružení BENJAMIN, pobočka 04“. S platností nového občanského zákoníku přistoupilo jeho vedení ke změně názvu na kratší, a hlavně vžitý Benjamín Orlová. Více o něm prozradí jeho zástupkyně Joanna Kubica.

Můžete krátce představit váš spolek?

Benjamín byl založen v roce 1996 spíše jako lokální sdružení v rámci města Orlová a jeho okolí. Svoji činnost vyvíjí Benjamín Orlová na severní Moravě a především ve Slezsku. Jeho hlavní náplní je práce s dětmi a mládeží: tábory, různá soustředění a další volnočasové aktivity pro menší děti. Starším zájemcům je určen například volejbalový turnaj a setkání mládeže, které se jmenuje SAM – Sjezd alternativní mládeže.

O jak širokou členskou základnu se Benjamín Orlová opírá?

Členy jsou většinou dospělí nebo dospívající, kteří už se sami aktivně zapojují do různých organizačních činností. Vlastní program Benjamínu se zaměřuje na děti, které většinou nejsou našimi členy. To znamená, že vlastní členská základna je poměrně úzká: je nás kolem dvaceti, třiceti. Spolupracujeme ale i s dalšími lidmi – a také díky nim poskytuje Benjamín svoje služby mnoha dětem z řad neorganizované mládeže.

Na svém spolkovém webu uvádíte, že se Benjamín Orlová „snaží se vycházet vstříc rozličným potřebám mladé generace a pomáhá jí tyto potřeby

naplňovat hodnotným způsobem“. Jak konkrétně? Co mladým lidem tedy nabízíte?

Především smysluplné využití volného času. V Orlově máme třeba k dispozici sportovní hřiště, kde pravidelně probíhají jak různé turnaje, tak také sportovní odpoledne. Zmíněných akcí se účastní děti a mládež z okolí, přičemž velká část jich pochází z romské komunity, takže to bývá takové pestré. Ta děcka sice nedocházejí pravidelně, ale vědí, že kdykoliv chtějí, tak prostě můžou přijít, po domluvě s námi si vypůjčit sportovní náčiní a ten fotbal, florbal si zahrát. V tom jsme ostatně viděli a vidíme stále velký přínos: prostředí, které Benjamín vytváří, je otevřené pro všechny a v rámci sportovních akcí fungují určitá základní pravidla, která se ty děti učí dodržovat: pravidla fair-play a slušného chování.

Další aktivity, které nabízíme, jsou kluby – například klub deskových her – pobytové akce a tábory. Tam děti tráví čas hodnotným způsobem, v kolektivu vrstevníků a se zkušenými vedoucími, učí se mnohým dovednostem a věnují se kreativní činnosti, přičemž velkou část dne tráví venku a v přírodě.

Vznikem sdružení (podle nového občanského zákoníku tedy spolku) se – opět cituji z vašich internetových stránek – „otevřely široké možnosti

spolupráce s organizacemi, které se sice nedeklarují jako křesťanské, avšak mají zájem o to, aby život člověka měl vysokou kvalitu a opíral se o pevné základy". S jakými konkrétně?

Spolupracujeme nejvíc asi se Slezskou církví evangelickou, velká část naší členské základny i patří do této církve, takže některé akce s ní máme společné. A potom spolupracujeme například s pionýrskou skupinou Devítka Orlová, s organizací YMCA, s karvinskou Iniciativou Dokořán a s klubem Spirála, který také pořádá zajímavé volnočasové aktivity. To jsou naše hlavní partnerské organizace, mám-li to tak říct. A pak se pochopitelně vždy rádi zapojíme do akcí pořádaných městem Orlová, což bývá kupříkladu Dětský den.

Jaké máte zkušenosti s podporou ze strany úřadů, veřejnosti, soukromníků? Máte nějaké sponzory?

Podporovatele a sponzory hledáme každý rok a jsme vděční za ty, které máme, kteří nám přispívají. Většinou jsou to firmy orlovské nebo z okolí Orlové, kde o naší činnosti vědí. Nebo jde o firmy vedené lidmi, jejichž děti jezdí na naše tábory a pochvalují si je. A máme, řekla bych, dobrou spolupráci i s městem Orlová – městský úřad naší činnost také velmi podporuje. Za dobu své existence jsme si s orlovskou radnicí vytvořili dobré vztahy a vybudovali si u ní i určité renomé, čehož si vážíme.

Putovní tábor, stanový tábor, volejbalový turnaj Benjamin Cup... Jaké z loňských akcí byly podle Vás ty „Nej“..?

Myslím, že to je stanový tábor, na který se většina dětí už celý rok těší a často tam jezdí pravidelně, až do svých zhruba patnácti – tábor pořádáme pro děti od šesti do čtrnácti let. Bývá zpravidla v orlovské farní zahradě, v areálu u kostela, kde postavíme stany. Kostel stojí poměrně stranou od města, tudíž v okolí je zeleň a je tam i dost prostoru, kde se mohou děti jaksepatří vyřádit. Táboru se přezdívalo „Tábor pod věží“, protože je u kostela, ale většina dětí, které tam přijíždějí, jsou z nevěřících rodin – pochopitelně se ovšem tábora účastní také ty, které do kostela chodí. Pro starší patnácti pak pořádáme Sjezd alternativní mládeže. Je čtyřdenní, koná se vždycky v srpnu a formou se podobá komornímu festivalu, v tom smyslu, že nabízí různé semináře, workshopy a koncerty. Je tam také k dispozici polní čajovna, což je oblíbené místo účastníků SAMu k odpočinku; jinak se mohou věnovat sportu, večer si užít koncerty,

divadlo a dvakrát denně se tam konají bohoslužby. SAM je akcí pořádanou hlavně křesťany a většina návštěvníků také jsou křesťané. Ale nejenom: jsme rádi, když na SAM přijedou lidé z různých společenství, různých vyznání, i nevěřící, když přijdou a najdou tam něco pro sebe. Vlastně je to taková otevřená akce, hodně lidí jezdí na SAM třeba jen na určitý vybraný program. Celkově jich zpravidla přivítáme kolem dvou stovek; stálých návštěvníků, kteří přijedou na celou dobu, pak může být něco kolem stovek.

Co má Benjamin Orlová pomyslně zapsáno do diáře na rok 2014?

Teď v nejbližší době by to byl pobyt pro děti – ten jarní; většinou bývá jarní a podzimní pobyt. Bývá většinou v Beskydech, někde na chatě, a tak tomu bude i letos v květnu, jde o akci víkendovou nebo až čtyřdenní. Z pravidelných „výjezdů“ akcí nás pak čeká letní tábor; putovní letos ale asi nebude. Nicméně opět připravujeme obvyklý Sjezd alternativní mládeže, no a pravidelně se konají ty sportovní turnaje, tak jednou měsíčně: florbal, fotbal, ping-pong, stolní fotbal a deskové hry... Na jedné ze základních orlovských škol, která spolupracuje s Benjaminskem, letos totiž začal fungovat nový kroužek

deskových her. A rozhodně nesmím zapomenout na Benjaminský Cup – volejbalový turnaj, který bych taky jmenovala mezi těmi NEJ-akcemi. Letos se uskuteční její už osmý ročník a svým významem vlastně přesahuje Orlovou a její nejbližší okolí, neboť na Benjaminský Cup přijíždějí lidé z Olomouce, z Opavy i z Brna. Účast bývá hojná, přijíždí šestnáct týmů po šesti, sedmi lidech, a ještě navíc spousta různých přátel. Je to amatérský turnaj, ale velmi příjemný svým průběhem.

Co byste Vy sama o Benjaminsku Orlová ještě ráda řekla?

Za osmnáct let činnosti Benjaminsku se toho hodně událo, získali jsme určité zkušenosti, které se snažíme zúročit. Během času se přirozeně mnohé věci mění a chceme na to reagovat v rámci našich aktivit. Například dříve probíhaly hudební akce, včetně provozu hudební zkušebny a hudebních workshopů o prázdninách. V současné době tato oblast ustupuje do pozadí, hlavně kvůli časové vytíženosti odborného vedení. Naproti tomu Benjamin letos poprvé pořádá několik jiných akcí, o které již nyní stoupá zájem a které jsou určeny pro rodiny s dětmi.

Děkuji za rozhovor.

Jiří Majer

Benjamin Orlová, o. s.

Adresa:
Petra Čingra 482
735 11 Orlová Město

Telefon: +420 596 511 631

Web: www.benjaminorlova.cz

Ocenění Cenou Přístav ČRDM (2)

To je společný jmenovatel osobností, které odpovídaly na dvě otázky:
1) zda mají nějakou osobní zkušenost se spolky dětí a mládeže,
a 2) který ze svých počinů na podporu dětí a mládeže by rády představily.

Táňa Šormová

radní Královéhradeckého kraje

1) Od dětství jsem byla členem Pionýrské organizace. Ještě jako nezletilec jsem absolvovala letní táborovou školu (v roce 1970 myslím) kde jsem splnila kvalifikaci vedoucího oddílu a s několika vrstevníky jsme znovu zakládali pionýrský oddíl. Vzhledem k věku jsem se pak na pár let stala vedoucí družiny. No a po VŠ znovu „oddílák“, k tomu se přidalo pořádání letních táborů, později vedení celé skupiny a u této práce jsem zůstala v Pionýru dodnes. Vedu skupi-

nu, staráme se o táborovou základnu, cca 32 let pořádáme tábory, ... Zkrátka v Pionýru jsem prožila krásné dětství díky dobrým vedoucím a to, co mě oni naučili, se snažím předávat dalším.

Kdysi jsem si napsala do cancáku takovou kratičkou básničku. A tou se snažím řídit. Ani nevím kdo ji napsal.

„Jak poděkovat lidem, co jdou světem se sluncem úsměvu ve tváři a dobrým slovem zahřívají lhostejná srdce? Jak poděkovat za to, že jsou i blízko mě a probouzejí moji duši? Jak poděkovat? Snad nejlépe tak, že vezmeme štafetu – vý kolík úsměvu a poběžíme s ním dál, že jiskrou dobrého slova zapálíme další oheň radosti.“

Pionýr si prošel těžkým obdobím a jsem ráda, že obhájil svoji existenci a má své nezastupitelné místo mezi dalšími organizacemi.

2) Tak trochu jste mě touto otázkou zaskočila. Ale asi takhle. Od začátku mého členství v zastupitelstvu KHK a výboru pro sport a volnočasové ak-

tivity jsem měla pocit, že se zapomíná na oblast „volnočasových – nesportovních“ aktivit. Pokud se diskutovalo o finančních podporách o důležitosti jedné nebo druhé oblasti vždy vyhrával sport a ostatní bylo opomíjeno. Myslím si, že soustavným vysvětlováním, přesvědčováním, upozorňováním se nakonec podařilo dosáhnout změny. Podařilo se přesvědčit ty, kteří o mnohém rozhodují, že i Zálesák, Duha, Junák, Pionýr, taneční i divadelní soubory, ... mají své nezastupitelné místo ve výchově naší budoucnosti a i jim je potřeba věnovat pozornost. Podařilo se postupně navýšit finanční částky určené na podporu sportovních i „ostatních volnočasových“ dotačních programů, které náš kraj vyhláší, podařilo se celkově změnit přístup k „volnočasovkám“. Nebyla to jen moje zásluha, ale hlavně všech členů výboru, kteří pozorně vnímali a na nových záměrech odvedli veliký kus práce. Patří jim za to veliké poděkování stejně jako všem, kdo se dětem a mládeži ve svém volném čase věnují.

Vítězslav Krabička

hodonínský zastupitel

1) Dlouholeté zkušenosti z dětských sdružení – nyní spolků mám od roku 1975, kdy jsem nejprve pracoval jako instruktor v dětském kolektivu, později vedoucí oddílu a v roce 1979 jsem založil Základní organizaci branného pobytu v přírodě, v Hodoníně, organizovanou pod Svazarmem, po roce 1990 pod Asociací víceúčelových základních organizací.

Od počátku do dnešních dnů tam pracuji s dětmi a mládeží, s cca 60 členy do 18 let, a to jako předseda organiza-

ce i jako aktivní vedoucí, zejména střeleckých kroužků.

Další bohatou zkušenost mám s občanských sdružení, nyní spolkem Zálesáci – pobyt v přírodě Hodonín, která od roku 1998 pracuje celoročně s cca 80 dětmi a každoročně v létě pořádá 5 letních čtrnáctidenních táborů, kde u dvou turnusů vykonávám bezplatně funkci hlavního vedoucího. Navíc jsem náčelníkem tohoto spolku, kterému byl udělen titul Ministerstvem školství a mládeže ČR „Organizace uznaná MŠMT pro oblast práce s dětmi a mládeží“.

2) Od roku 1998 pracuji v samosprávě města Hodonína, kdy asi cca 5 let jsem byl v radě města Hodonína. Po dobu výkonu funkce zastupitele a radního města Hodonína, jsem velmi účinně

napomáhal všem dětským organizacím působícím v městě Hodoníně, zejména v oblasti získávání grantů a dotací. Jako zastupitel města Hodonína, asi jako jediný, jsem všechny své odměny za funkce člena zastupitelstva, radního a člena dozorcích rad městských organizací věnoval občanským sdružením pracujícím s dětmi, čímž jsem jim taktéž účinně pomáhal těmito pravidelnými měsíčními finančními dary.

Petra Šilhánová Hajpišlová

vedoucí odboru SV – MÚ Jaroměř

1) Už od malinka jsem byla tvor společenský, což moji rodiče správně vycítili a již jako žačka mateřské školy jsem navštěvovala zájmové kroužky (tanec a hra na housle), čas plynul a asi v páté třídě ZŠ jsem se potkala s Domem dětí a mládeže Slunka – dnes Ulita Broumov. První zkušenost byla letní dětský tábor a propukla láska na první pohled!

Asi v patnácti letech jsem s Ulitou začala spolupracovat jako instruktorka, následně vedoucí, zdravotník zotavova-

cích akcí, občasná moderátorka kulturních akcí a školitelka. Po studiu VŠ mne vítr zavál o něco hlouběji do kraje a do rodného Broumova už není toliko času dojíždět, abych se mohla spolupodílet na kontinuální činnosti Ulity.

Dnes jsem již v roli fanouška, který na dálku drží palec.

2) Člověk se prostě snaží pomoci a podpořit, mnohdy i z pozice úředníka, neškodit – a ono to stačí.

Tuto otázku by měli spíše zodpovědět navrhovatelé mého jména na Cenu Přístav.

Pro mne jsou moje aktivity – spolupřádání tábora v rámci prevence kriminality, podporování činnosti NNO a například ČČK, natolik samozřejmé, že vyzdvihovat nejdůležitější neumím. Ráda osobně přiložím ruku k dílu a podělím se o zážitky :-)

Jiří Plšek

starosta Dolan

1) Mám mnohaletou zkušenost. Už jako dítě jsem jezdil na letní tábory, od 15 let pracoval jako instruktor a pak v LLM jako náčelník kmene Tate Osma-ka a woodcraft se stal mim celoživotním krédem. Do toho organizace tří ročníků Bambiriády v Jaroměři, 12 let organizace projektu pro neorganizovanou mládež s názvem Pro všechny a další...

2) Být člověkem a ukázat cestu, že i jako politik na komunální úrovni (starosta obce) může být normální člověk, který je tu pro lidi. Pak jde všechno lépe.

Nejde jen o to, převádět peníze do spolků, ale vlastním přičiněním a osobní účastí pomáhat při akcích pro děti a mládež. Obléknout se za klauna a udělat soutěže pro děti na karnevalu. Zažít táboření ve stylovém týpí. Vyrazit s bandou rodičů a dětí na víkendovou akci na lyže nebo na kolech. Nechat děti navrhnout, které herní prvky budou na dětském hřišti. Pak je snadnější přesvědčit instituce o poctivosti vašeho smýšlení, a tím i získání financí na podporu dětí a mládeže.

Připravila Míchala K. Rocmanová

Sebehodnocení je jednou z cest k úspěchu

Konkurenční prostředí v naší společnosti sílí v každém oboru a nevyhýbá se ani oblasti zájmového a neformálního vzdělávání. Chtějí-li organizace poskytující tento druh vzdělávání v tomto prostředí nejen uspět, ale udržet se, musejí hledat nové prostředky, jak tohoto cíle dosáhnout.

Jeden takový nabízí projekt K2, který realizuje ministerstvo školství spolu s Národním institutem pro další vzdělávání. V rámci jeho klíčové aktivity Aplikace nástrojů řízení kvality se vyvíjí tzv. on-line systém řízení kvality OLINA (olina.nidm.cz). Jde o komplexní nástroj, jak lépe řídit organizaci, plánovat vlastní činnost, pracovat s lidskými zdroji a rozvíjet svoji činnost. Pro uživatele je k dispozici zdarma a byl přizpůsoben oblasti práce s dětmi a mládeží. V současné době probíhá jeho pilotáž, do které se zapojilo zatím sedm organizací poskytujících zájmové a neformální vzdělávání. O tom, v čem by jim mohlo užívání tohoto systému pomoci, jsme hovořili s Radkem Hanušem z Občanského sdružení Lanové centrum PROUD.

ponoření ve vlastní činnosti a operativě. Nenapadne je přirozeně řada věcí a témat. Řeší je ad hoc, tedy až nastanou nebo se ukážou jako problém. Systémovější pohled a myšlení v naší práci nám umožňuje dělat správné věci správně. K tomu je Olina dobrá.

Je složité projít všemi jeho nástroji, které nabízí?

Pokud jste se systémově nezabývali pohledem na vaši neziskovou organizaci, tak budete potřebovat více času na zamyšlení. Pokud organizace zná svou vizi, cíle, plány, potřeby a umí to vyjádřit i číselně a slovně, tak to složité není.

Pociťovali jste v minulosti potřebu nějakým způsobem hodnotit činnost vaší organizace, nebo jste se tím vůbec nezabývali?

Už od vzniku občanského sdružení Lanové centrum PROUD v dubnu roku 2000 jsme řešili, jak systémově hodnotit naši práci. Domnívám se, že každý, kdo pracuje v přímém kontaktu s lidmi, potřebuje co nejpřesnější zpětnou vazbu od lidí, se kterými a pro které pracuje. Pro fungování organizace je to ovšem jen část sledovaných témat. Pokud chceme dělat svou práci dobře, jako neziskovky orientované pro práci s mládeží, je důležité řídit naše organizace na úrovni doby. Měli bychom pracovat s vizí, strategickým plánem a cíli organizace, financemi, komunikací uvnitř i vně organizace, plánovaným rozvojem nás a našich lidí, motivačním systémem a „firemní kulturou“, atd. Každý, kdo chce dělat svou práci dobře či výborně, dříve nebo později přijde na to, že jsou věci a témata, které by měl implementovat do běžné činnosti organizace. A přirozeně sem patří i její hodnocení.

Kde jste se s on-line systémem OLINA setkali poprvé a co Vás vedlo k tomu, že jste se zapojili do jeho pilotáže?

Poprvé jsme se setkali s tímto systémem v předchozím projektu Klíče pro život, který spolu s ministerstvem školství realizoval dnes již neexistující Národní institut dětí a mládeže (jeho nástupnickou organizací je od ledna 2014 Národní institut pro další vzdělávání – pozn. redakce). Napadlo nás, že to může být systémový pomocník naší práce.

V čem tkví podstata jeho užívání?

Myslím, že podstatou užívání on-line systému Olina je v uvědomování si témat důležitých pro činnost neziskové organizace. Lidé, kteří se v každodenní práci věnují dětem a mládeži, jsou

Domníváte se, že princip sebehodnocení, na kterém je vlastně postaven on-line systém OLINA, vám pomůže lépe porozumět vlastní organizaci, potřebám a kompetencím svých pracovníků, vašim klientům a povede k vyšší kvalitě nabízených služeb?

Princip sebehodnocení je postaven na tom, že do systému vkládáte strukturované informace. Už ono vlastní strukturování je objevné (AHA efekt). Tyto vkládané informace se vám na

konci promítnou v celistvém obrazu a přehledné struktuře. Přemýšlení o kompetencích přirozeně vede k systémovějšímu pohledu na naši práci.

Vznik podobných elektronických nástrojů se většinou neobejde bez postupného vychytávání chybíček, tzv. za chodu. Přišli jste během užívání OLINY na nějaké, je co vylepšovat?

Ano, přišli. Na řadu chybíček. Nedali se například kopírovat a vkládat vepsané části textu v on-line systému, takže jste to znovu a znovu museli vypisovat, nebo se zobrazovalo chybně vypracované sdělení v jiné poloze, atd. To je normální, že při kontrole „architektury“ systému se objevují nedostatky. Stačí si představit paralelu, například se stavěním domu. Jedna věc je architektonický náčrt, druhá věc je vlastní výstavba, třetí věc je zabydlování a tou čtvrtou, poslední, je kaž-

dodenní život v domě. Při praktickém zhmotňování představy a zabydlování přicházejí na chyby či nutné změny. Důležité je, aby šlo o drobnosti, a ne o systémové nedostatky. U on-line systému Olina jde právě o tyto drobnůstky, které lze snadno vylepšovat.

Za rozhovor poděkovala
Vlasta Kohoutová,
PR specialista projektu K2, NIDV

Realizátory dvouletého projektu K2 – kvalita a konkurenceschopnost v neformálním vzdělávání (www.ka2.cz) jsou Ministerstvo školství, mládeže

a tělovýchovy a Národní institut pro další vzdělávání.

Je koncipován jako individuální projekt národní v celkové výši 57 665 324 Kč

(spolufinancuje jej Evropský sociální fond a státní rozpočet České republiky). Jeho cílem je podpořit kvalitu organizací a konkurenceschopnost účastníků neformálního vzdělávání. Směřuje do oblasti nestátních neziskových organizací pracujících s dětmi a mládeží a školských zařízení pro zájmové vzdělávání.

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Bambiriáda je za dveřmi

Nepotrvá to již dlouho a znovu se otevrou brány areálu, v němž se odehraje nový, 16. ročník známé přehlídky činností dětských a mládežnických spolků – Bambiriáda 2014.

Největší celorepubliková akce svého druhu, pořádaná v 15 městech Českou radou dětí a mládeže, si letos heslem

25 let svobodně podle svých představ připomíná čas, který uplynul od změny režimu v naší zemi z totalitního v demokratický. Upozorňuje tak na to, že děti a mladí lidé mají v dnešní době spoustu možností, jak mohou smyslně trávit svůj volný čas – a názornými příklady zároveň dokládá úsilí a zájem velkého množství dobrovolníků z nejrůznějších dětských a mládežnických spolků o to, aby takové skvělé šance nezůstaly bez povšimnutí.

Slavnostní zahájení Bambiriády 2014 se uskuteční ve čtvrtek 22. května v 11 hodin na Vítězném náměstí v Praze 6.

-red-

Foto Marek Krajčí

Skupina pro podporu dětí a mladých lidí se specifickými potřebami v ČRDM

V ČRDM vzniká skupina, která se bude zabývat tématem podpory dětí a mladých lidí se specifickými potřebami ve spolkách České rady dětí a mládeže.

Máte-li zájem o spolupráci, chcete skupinu posílit nebo se jen dozvědět, jak problémy se začleňováním dětí s nejrůznějšími handicapami do oddílů a skupin dětí a mladých lidí řeší jinde, přihlašte se na adresu:

<http://shortlinks.crdm.cz/skupina-CRDM-specificke-potreby>

Svět přes hledáček s oddílem TOM Sluníčko

Poslední únorový víkend se na šitbořické základní škole konal první z řady fotokurzů, kterého se mohli účastnit jak začátečníci, tak pokročilí, majitelé kompaktů, ultrazoomů, i zrcadlovek. Na začátku workshopu se probírala hlavně teorie fotografie, použití expozičních režimů, blesku, kompozice a například i to, ve kterých programech a jak lze pořízenou fotografii upravit.

Následovala praxe, kde se fotografovalo v terénu, v pohybu nebo jsme zkoušeli vytvořit portrét. Na závěr každého fotografování se vybíralo TOP 10 snímků, které jsme si za pomoci techniky společně ohodnotili a diskutovali o tom, jak fotografii vylepšit, případně jakým chybám se příště vyhnout.

Lektor kurzu Jan Novotný byl nejen velmi ochotný odpovědět na jakýkoliv dotaz, ale také pomoci s nastavením fotoaparátu. Kurz byl i – co se osazenstva týče – velmi rozmanitý. Kromě studentů se ho zúčastnil sedmiletý Petr, ale například i učitel základní školy. Večer nechyběla zábava: pobavili jsme se o počítačových úpravách u bowlingu. Po probuzení v klubovně TOM Sluníčko Šitbořice jsme se díky nedělnímu vyda-

řenému počasí vydali tvořit na Pálavu. Z fotokurzu jsme si odvezli nejenom nové znalosti o fotoaparátu a tom, jak s ním pracovat, ale také vzpomínku na příjemně strávený čas, zážitky z her a stovky fotografií. Informace z kurzu si můžeme kdykoliv

osvěžit díky tištěným brožurkám, které jsme si mohli vzít domů.

Věřte, že pořídit dobrou a kvalitní fotografii není tak těžké, když víte, jak na to...

Alena Poláková, účastnice kurzu

Foto Alena Poláková

Táborová dobrodružství

Organizujete jednodenní či vícedenní akce či tábory? Právě pro vás je připravena kniha **Táborová dobrodružství** od Ivo Skočka a Jiřího Paláta.

Kniha obsahuje podrobné návody na pět celotáborových her, pomocí nichž můžete sobě a dětem připravit nezapomenutelné prázdniny, je plná praktických rad, motivací a podrobných návodů k jednotlivým hrám.

Doplňuje ji CD s dalšími podklady. Každá celotáborovka přináší novou originální motivaci, zajímavou zápletku a neočekávané rozuzlení. Dohromady se jedná o více než 50 dílčích her, které jdou využít i samostatně.

Pohádkové království – Šotkové usilují o zničení říše pohádek a je nutné je zastavit. Dobro nakonec nad zlem zvítězí a v království opět zavládne klid a mír.

Holubinky – V městečku Holubinky za-

číná nová houbařská sezóna. Všichni se těší z nových houbových přírůstků a věnují se mírně podivínským aktivitám. Sezóna je ukončena senzačním odhalením úzkostlivě střeženého Tajemství.

Tábor s obrem – Jeden z obyvatel obří říše zabloudil a usnul přímo na táborové louce. O obra je třeba se postarat a pomoci mu poskládat hodiny, které si nese s sebou v brašně.

Detektivní škola – Pátrání po receptu na jahodový tolstolobik uvízlo na mrtvém bodě. Detektivní týmy mají k dispozici stroj, pomocí něhož lze nahlédnout do minulosti, a tak ještě není vše ztraceno.

Přesčas – Uběhlo již mnoho vody od chvíle, kdy byl uschován neobvyklý poklad. Každý, kdo chce v pátrání po něm uspět, se musí nejprve důkladně seznámit s historií naší země od pravěku až po současnost.

Knihu **Táborová dobrodružství** vydala Asociace turistických oddílů mládeže, objednat si ji můžete za na stránkách www.taborovadobrodruzstvi.cz.

BBC+ aneb Národní rady mládeže se sešly v Praze

Ve dnech 11. až 13. dubna 2014 proběhlo v Praze setkání národních rad mládeže sdružených v rámci Evropského fóra mládeže v platformě BBC+.

Přípravy setkání i jeho programu se účastnila také naše polská dobrovolnice EDS Magda Bieniak.

Setkali se tu mladí lidé z Německa, Švýcarska, Lucemburska, Irska, Holandska, Belgie, Rakouska, Maďarska a České republiky, aby se před nadcházejícím mimořádným valným shromážděním Evropského fóra mládeže (konaném ve dnech 25.–26. 4. 2014) informovali o novinkách v činnosti rad, které

zastupují, a diskutovali o obsahu dokumentů, které budou na shromáždění projednávány.

Kromě připomínkování těchto dokumentů, které se týkaly zejména politiky mládeže na evropské úrovni a priorit Evropského fóra mládeže na další léta, si přítomní též sdělili své postřehy a dosavadní zkušenosti s novým programem Evropské komise na podporu mládeže Erasmus+ nebo s průběhem strukturovaného dialogu v jednotlivých zastou-

pených zemích. Na závěr se účastníci věnovali krátkému zhodnocení setkání a prvotní přípravě na to další, jež proběhne na podzim v Luxemburgu.

Magdalena Bieniak, Marek Krajčí

Za spolupráci děkujeme hotelu ibis Praha Old Town, v jehož příjemných prostorech se akce uskutečnila.

S Bavorským kruhem mládeže v Jihlavě

Konec dubna byl i koncem zajímavého mezinárodního projektu, jenž si kladl za cíl seznámit skupinu mladých z Čech a Bavorska s profesionální úpravou fotografií a videa a skrze tato média vyjádřit svůj pohled na EU. Celý projekt nesl název Young European Perspectives a závěrečný workshop v Jihlavě (25. 4.–27. 4.) se zaměřil na metody prezentace výstupů celého projektu i jednotlivých výtvorů jeho účastníků.

Workshop probíhal v inspirujících prostorách Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě, kde zúčastnění tvořili metodiku prezentace svých výtvorů v rámci projektu. Jako podklad pro tuto práci jim sloužila vynikající přednáška Davida Urbana „Marketing a PR v NGO“. Fotografie výsledné podoby prezentace české i německé skupiny najdete na FB stránkách projektu Víť, proč volím. Účastníci totiž měli možnost přijít „s kůží na trh“ právě během kampaně Víť, proč volím on tour, jež se konala v Jihlavě na náměstí v sobotu 26. 4. Bavorští účastníci prezentovali své velkoformátové plakáty s tematikou prezentující emoce spojené s nadcházejícími volbami do Evropského parlamentu a česká skupina se zaměřila na prezentaci videí s ambasadory kampaně Víť, proč vo-

lím. Odpolední akce se vyvedla; i přesto, že jsme trochu zmokli, byli účastníci s výsledky celého dne spokojeni. Výstupy z akce (plakáty, skvělá videa a fotografie) najdete na stránkách vimproclim.cz a na webových stránkách Bavorského kruhu mládeže.

Za všechny, kteří se do akce zapojili, bych chtěla poděkovat za spolupráci personálu hotelu Milenium a pracovníkům Oblastní galerie v Jihlavě. Doufám, že návštěvníci kampaně Víť, proč

volím on tour byli potěšeni mezinárodním rozměrem jihlavské akce, zaujala je prezentace pohledu mladých na Evropskou unii a užili si možnost procvičit své jazykové dovednosti.

Michaela Cvachová

Projekt byl realizován s podporou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

ČRDM povede i v dalších letech Aleš Sedláček

Českou radu dětí a mládeže (ČRDM) povede i v následujícím tříletém období její současný předseda Aleš Sedláček. V tajném hlasování o tom jednomyslně rozhodli delegáti a delegátky 40. Valného shromáždění ČRDM, konaného 10. dubna 2014.

Nejvyšší orgán zmíněné střešní organizace zároveň jmenoval Představenstvo ČRDM v jeho nové, oproti předchozímu období zčásti obměněné sestavě. Jubilejní VS ČRDM mj. také přijalo dva nové členy, jimiž jsou Česká debatní společnost, o.s. a ZDrSEM – první pomoc zážitkem, z.s.

„Moc děkuji, je to pro mě velký okamžik. Neabsolvoval jsem volbu předsedy poprvé, ale stejně je to pro mě vždy silný zážitek. A silný závazek mít respekt, který snad pořád ještě v sobě mám: snažím se vždycky si připomínat, že tou Radou jste vy – a že jsme to my. Nechci, aby někdy nastal stav, kdy by někdo z vás měl pocit, že jste vy a někde nad vámi je Rada...“ řekl přítomným bezprostředně po proběhnutí volby Aleš Sedláček. Hlasovací lístky s jeho jménem nabízely možnosti PRO, PROTI a ZDRŽEL SE. Ze 63 rozdaných lístků označilo všech třiašedesát hlasujících nezávisle na sobě první z variant. Jakkoliv současný předseda neměl protikandidáta, popsáním mechanismem tajné volby získal nejsilnější možný mandát.

Nové Představenstvo ČRDM bude mít oproti dosavadním třinácti nyní jedenáct členů. Novými tvářemi v něm budou Zuzana Vaněčková (Junák – svaz skautů a skautek ČR) a Vlastimil Jura (Projekt Odyssea). Z předešlé sestavy budou v práci v představenstvu po boku Aleše Sedláčka (Liga lesní moudrosti) pokračovat: 1. místopředseda Jan Cieslar (Junák – svaz skautů a skautek ČR), místopředseda Ondřej Šejtka (Asociace turistických oddílů mládeže

ČR), Jan Burda (mluvčí Komory krajských rad), Michaela Humlová (ELSA Česká republika), Jan Husák (AFS Mezikulturní programy), Ondřej Chobot (Česká tábornická unie), Martin Paclík (Rada dětí a mládeže kraje Vysočina) a Miroslav Jungwirth (Rada dětí a mládeže hl. m. Prahy).

Pokud jde o nově přijatá sdružení, **Česká debatní společnost, o.s.** je nestátní nezisková organizace s celorepublikovou působností, založená v r. 2004, která pořádá vzdělávací, debatní a jiné aktivity pro žáky, studenty a širokou ve-

Milí členové Představenstva, kteří jste byli, a už nejste členy, mrzí mne, že v závěrečném shonu, který nastal na Valném shromáždění, jsem Vám nestihl veřejně poděkovat za práci, kterou jste pro Českou radu dětí a mládeže vykonali. Pro lidi „zvenku“ musím připomenout, že dobrovolnickou. Byl jsem za Vaši účast rád. Pomáhali jste v rozhodnutích, která nebyla vždy lehká, a i když jste se třeba nemohli všem tématům z časových důvodů věnovat vždy tak, jak byste chtěli, přesto jste byli důležitou korekcí, často oním pověstným jazyčkem na misce vah... Tento dík patří hlavně Tomáši Navrátilovi, který byl členem Představenstva ČRDM poctivých devět let.

*Aleš Sedláček,
staronový předseda ČRDM*

řejnost. Jmenovaný spolek má aktuálně 93 členů, z toho 88 ve věku do 26 let. Do ČRDM se ČDS podle vlastního vyjádření hlásila s očekáváním rozšíření spolupráce s dalšími organizacemi pracujícími s mládeží, kterým mohou nabídnout mj. know-how (školení apod.) či např. organizační kapacity. Uvítají naopak spolupráci v oblasti dobrovolnictví či posílení zábavné složky jejich programů a akcí.

ZDrSEM – první pomoc zážitkem, z.s. realizuje kurzy první pomoci zážitkovou formou pro širokou veřejnost, stěžejním kurzem je kurz ZDrSEM Standard, což je kurz o délce trvání čtyři a půl dne s rekvalifikací MŠMT Zdravotník zotavovacích akcí. Organizace ho realizuje i ve variantě Horal/Vodák. Dále pořádá kurzy Mama (pro všechny, kdo chtějí umět poskytovat první pomoc dětem do 5 let), Profi (pro firemní kolektivy), Basic (víkendový kurz první pomoci), Školitel (pro ty, kteří chtějí učit první pomoc). Do ČRDM se hlásila „s očekáváním spolupráce s organizací, která má dobré jméno“. ZDrSEM má nyní 30 členů, z toho čtyři ve věku do 26 let.

Pro úplnost: do ČRDM se bezúspěšně hlásila ještě organizace Pro zlepšení světa, o.p.s.; chyběly však o ní relevantní informace – a přímo na jednání VS ČRDM i její zástupce.

Během tříhodinového jednání v zasedací místnosti SMOSK na pražském Senovážném náměstí, stihli přítomní vyčerpat všechny body navrženého

programu. Vyslechli závěrečné informace Představenstva ČRD M včetně hospodářských, seznámili se návrhem priorit Rady pro letošní rok, schválili

výroční a hospodářskou zprávu za rok 2013, jakož i upravený rozpočet pro letošní rok. V neposlední řadě také prodiskutovali a odsouhlasili nové znění

stanov – mj. proto, aby po provedených úpravách odpovídaly podmínkám nového občanského zákoníku.

Jiří Majer

Projekt SAFE řeší oceňování dobrovolnické práce

Česká rada dětí a mládeže spustila v září 2013 za podpory Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost nový projekt SAFE. Řeší absenci metodiky pro věcnou evidenci a ohodnocení dobrovolnické práce ve dvou osobitých typech neziskovek – v těch zaměřených na práci s dětmi a mládeží a v těch cílených na péči o přírodu a ochranu životního prostředí.

diskutoval ve workshopu, kde zazněly příklady měření z Německa, Itálie a Portugalska.

Zahraniční zkušenosti nám pomáhají při jednáních s Českým statistickým úřadem. První porada na ČSÚ proběhla před Vánoci a ze strany úřadu jsme cítili skutečný zájem o využití výsledků projektu. Věříme, že se nám podaří zlepšit sběr dat o dobrovolnictví i v ČR, což se projeví i při uznávání hodnoty dobrovolné práce jako kofinancování dotací a grantů.

Pavel Trantina, -red-

Podle některých studií až tři čtvrtiny dobrovolnické práce v ČR funguje mimo režim zákona o dobrovolnické službě. Cílem projektu SAFE je pečlivě zmapovat tuto oblast, najít příčiny nedostačující evidence a nabídnout řešení výhodné jak státní správě, tak pro samotné NNO.

K úspěchu projektu je důležité využití zahraničních zkušeností. Proto jsme ve spolupráci s Evropským centrem dobrovolnictví (CEV), zorganizovali výměnu osvědčených postupů, plánů a názorů. Ta proběhla 13. listopadu 2013 v sídle Evropského hospodářského a sociálního výboru (EHSV). Setkání předsedal člen EHSV Pavel Trantina a zúčastnili se jej mj. zástupci ČRD M, CEV, Evropského fóra mládeže, Světové organizace skautského hnutí, Mezinárodní federace červeného kříže a červeného půlměsíce a Nadace krále Bauduina.

Aleš Sedláček a Júlia Sokolovičová představili český projekt, Gabriella Civico z CEV zareagovala informacemi o zkušenostech z několika států EU. Projekt zaujal i další účastníky, kteří otevřeli některá témata, například kofinancování projektů hodnotou dobrovolnické práce.

Mezinárodní organizace práce na podzim 2013 změnila definici práce, kam nyní patří i ta dobrovolná. Proto by mělo být mnohem jednodušší přesvědčit národní statistické úřady ke změně metodiky šetření, které by dobrovolnictví zahrnovaly. Závěrečná obsáhlá diskuse patřila podmínkám, za nichž národní statistické úřady souhlasí s provedením průzkumů.

Den poté probírala Sekce SOC EHSV návrh stanoviska o měření dobrovolnictví, jež bylo schváleno v prosinci 2013. Popisuje výhody a zkušenosti měření dobrovolnictví, které už proběhlo například v Polsku či Itálii. Další možností, kde se inspirovat, byla lednová konference o dobrovolnictví konaná v Berlíně. Za ČRD M se jí zúčastnil Aleš Sedláček, jenž živě

Zažijte mezikulturní vzdělávání v praxi!

AFS MEZIKULTURNÍ PROGRAMY, VÁM NABÍZÍ
HOŠTĚNÍ ZAHRANIČNÍCH STŘEDOŠKOLSKÝCH
STUDENTŮ Z CELÉHO SVĚTA.

Hostitelská rodina nezištně poskytuje studentovi zázemí své rodiny, ubytování a stravu a přijímá studenta za člena své rodiny. Dochází tak k vzájemnému mezikulturnímu obohacení. Studenti přijíždějí na jeden školní rok či semestr na konci srpna 2014.

Pro zapojení do hostitelského programu a více informací o AFS nás kontaktujte na:
monika.janovska@afs.org, 602 33 44 27,
www.afs.cz

Evropské karty mládeže – s jarem přišly nové slevy

Držitelé karty EYCA se mohou radovat z nových slev, především v Kolíně a Třebíči! V prvním nás motivovala k získání nových partnerů skutečnost, že jsme v minulém roce započali spolupráci s Gymnáziem Kolín. Vyrobili jsme a rozdali studentům čipové karty se speciální grafikou, které lze využít jak ve škole, tak venku. Slevy nově začalo poskytovat třeba Outdoorcentrum Kolín (deset procent na nákup nebo zapůjčení sportovního vybavení) a také Zverimex u divadla (deset procent na chovatel-

ské potřeby a domácí mazlíčky). Za příliv nových slev v Třebíči vděčíme Radě dětí a mládeže kraje Vysočina, která je krajským distributorem karet EYCA a tyto možnosti vyjednala. Z úctyhodného počtu patnácti nových míst zmiňme o 50 procent snížené vstupné do Muzea Vysočiny Třebíč nebo deset procent v Outletové značkové obuvi Třebíč, dále slevy na

elektroniku, knihy, květiny, vybavení do bytu – a to seznam stále nekončí.

Slevová místa se ovšem rozšiřují i jinde – držitelům karet se o deset procent snižuje cena za pronájem dráhy v Bowlingu Radava v Praze či v Ústí nad Orlicí.

Znáte také místa, která byste chtěli mladým lidem zpřístupnit za nižší cenu? Jakékoli vaše nápady uvítáme na adrese info@eyca.cz.

Kateřina Bizubová

Festival „Vím, proč volím On tour“ finišuje

Foto David Urban

Již loni na podzim jsme představili kampaň „Vím, proč volím“. Ta mladým lidem, zejména prvovoličům, přinášela informace o volbách do Poslanecké sněmovny parlamentu ČR. Pro letošní květnové volby do Evropského parlamentu jsme kampaň rozjeli znovu, a ještě ve větším stylu. Připravili jsme totiž celorepublikový hudební festival „Vím, proč volím On tour“, který probíhal v celé řadě měst.

Festival „Vím, proč volím On tour“ nabízel koncerty populárních kapel a interpretů, a to rovnou ve čtrnácti městech ČR. Ať už šlo o páteční klubové akce nebo sobotní open-air, přinášely pořádnou dávku zábavy. Objevila se na nich taková jména jako například Memphis, Voilá!, Ready Kirken, Voxel a mnoho dalších. Návštěvníci si mohli zdarma vychutnat nejen hudbu, ale i další hry a soutěže. V informačním stanu se mohli dozvědět vše, co je zajímavé o Evropské unii i volbách, pročíst si různé zajímavosti a odnést materiály, zatímco děti se mohly věnovat malování.

V dubnu se koncerty odehrály mj. v Pračaticích nebo v Jihlavě; v květnu následovala města Třebíč, Znojmo a Praha.

Poslední koncerty zaznejí nyní v České Lípě (16. 5.) a v Jičíně (17. 5.).

Novinku oproti loňskému roku představovala možnost popovídat si přímo s kandidáty do Evropského parlamentu. Ti se, dle svých možností, festivalu účastnili a byli připraveni diskutovat o svém programu, plánech a o všem, co vás v dané souvislosti napadne. Kampaň „Vím, proč volím“ vám samozřejmě

nabízí i všechny potřebné informace ke květnovým volbám na svém webu. Na stránkách www.vimprocvolim.cz opět najdete veškeré důležité termíny, pravidla, profily stran a další důležitá fakta, nyní s aktualizovaným seznamem všech kandidujících stran.

Tak neváhejte a kecejte i do evropských voleb!

Aneta Skřebská

Z jakého zážitku z poslední doby jste si odnesli pro sebe poučení?

Veronika Kačová

redaktorka romských periodik
vedoucí souboru Cikne Čhave

No, když se zamyslím, tak určitě z jedné pěvecké soutěže z Mělníku, kde jsem získala všechny „počty“ v porotě a vyhrála jsem. Ale potom přišel jeden mladý Rom a zazpíval úplně stejně dobře jako já – ale byl slepý, měl pět dětí a pocházel z chudé rodiny... V té soutěži se totiž soutěžilo o pět tisíc korun. Prostě jsem potřebovala peníze, a proto jsem se na tu soutěž přihlásila.... Ale v tu chvíli, když zazpíval on, tak jsem si řekla, že ty peníze potřebuje mnohem víc než já! Měla jsem z toho takový divný pocit, ale ne špatný. Potom jsem si uvědomila, že jsou i taková lidé – lidé v mnohem v horších situacích, než jsem byla já. A zaslouží si mnohem víc... Takže teď už nic nepotřebuji: našla jsem v sobě to, co člověk hledal.

Marko Čermák

kreslíř, muzikant a „poslední romantik“

Poučení? No, odnesl jsem si poučení z toho, že když se člověk vylíže z ně-

jakých zdravotních potíží, které jsou třeba dost ošemetné, tak má mnohem větší radost ze života...

(Odpověď byla převzata s vědomím M. Č. z rozhovoru pro server ADAM.cz)

Jaroslav Flejberk

sběratel hlavolamů

Naše koníčky a záliby nás odlišují, ale polidšťují. Návštěva prvního soukromého muzea hlavolamů PUZZLEDOM mne nadchla. Zabývám se mechanickými hlavolamy více než dvacet let a myslel jsem si, že o nich vím skoro

všechno. Ale úžasné dvě hodiny, strávené v přítomnosti majitele Stanislava Tvrdíka, a jeho poutavé vyprávění mne poučily o tom, že v tomto koníčku jsem teprve na začátku. Vědomosti nejsou od toho, abychom je vzájemně měřili, ale jsou pohonem, který nám zpřijemňuje život – a máme být vždy zvědaví a nemyslet si, že už vše víme. To by mohl být začátek nevnímání krás okolo nás.

Andrea Kalivodová

operní pěvkyně
sólistka Národního divadla Praha

V listopadu minulého roku jsme s mým přítelem Radkem přišli o miminko. Záhy na to – začátkem února – jsem otěhotněla znovu a dnes jsem již ve 4. měsíci. Oba máme velkou radost. Uvědomila jsem si, jak všechno, co prožíváme, co do našich životů přichází, má svůj nenahraditelný čas, svoje místo i význam. Pozitivní myšlenka s dobrým úmyslem, kterou vyšleme do vesmíru, má prý třináctkrát vyšší schopnost přitáhnout to, co si přeje, na rozdíl od té negativní. Já tomu věřím a jsem šťastná.

Ze sdružení jednou větou

Skauti si na svém litomyšlském Valném sněmu z mnoha variant vybrali název „Junák – český skaut“; ten byl poprvé použit právě před 100 lety, na jaře 1914, avšak podle nového občanského zákoníku dostane navíc zkratku z.s. na konci.
www.junak.cz

V sobotu 29. března 2014 na Kantorském bále, před plným sálem Národního domu na Smíchově, po oficiální korunovací a blahopřání řekl ministr školství, mládeže a tělovýchovy Marcel Chládek Ivance Hájkové – čerstvé vítěze ankety Zlatý Ámos 2014, pořádané

Dětskou tiskovou agenturou – že ji zahrne do týmu svých poradců.

www.dta.cz

Divadelní kroužek Salesiánského hnutí mládeže v Újezdu u Brna uvedl hry od českého génia Jára Cimrmana; kus ze školního prostředí Vyšetřování ztráty třídní knihy a operetu Hospoda Na mýtině.
www.shm.cz

Z festivalu Vím proč volím On tour, foto David Urban

